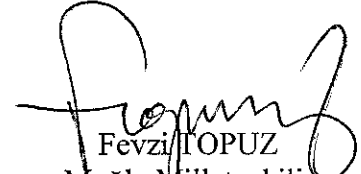

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Fevzi TOPUZ
Muğla Milletvekili

Önceki gece başlayan şiddetli yağışların getirdiği sel ilk belirlemelere göre 31 can aldı. Daha bir ay önce Ordu, Artvin ve Bartın'da meydana gelen sel, su baskınları ve heyelan nedeniyle 6 kişi hayatını kaybetmişti.

Sağanak yağış sonrasında oluşan su taşkını, daha önce ülkemizin birçok yerinde olduğu gibi bu sefer de Marmara'da tam bir faciaya dönüşmüş, insanlarımız canlarını kaybetmiş, yüzlerce ev ve işyeri, binlerce hektarlık arazi ve kilometrelerce yol su altında kalmıştır.

Ülkemizde yaşanan afetler önlemler alınmadığı için ölümler sürekli hale dönüşmüştür. Bu yaşanan ölümler bir kader değildir. Ölümler önlenbilirdi. Bu noktaya nasıl geldiğimizi ibretle izlemekteyiz. "Erken Uyarı Sistemi" afet bölgelerinde çalıştırılmaması ve halk yerinde uyarılmaması nedeni ile bunca vatandaşlarımızı kaybettik.

Afetlerden ölümlerin diğer bir nedeni ise yerleşim alanlarımızı yaşam alanları değil rant aracı olarak görülmesidir. Dere yatakları imara açanlar ve imarı düzenleyen yasaları sık sık değiştirenler bu ölümlerde sorumluluğu vardır. Bu değişikliği yapan ve gerekli önlemler almayan hükümet "bu bir doğal afettir" diyip sorumluluktan kurtulamaz.

Yaşanılması olası doğal afetler öncesinde alınması gereken önlemler alınmadığı gibi bu süreçte yetkili kurum olan Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nün de iki ay önce kapatılması yönünde kanun çıkartılmıştı.

1998 yılı mayıs ayında meydana gelen taşkın sonrasında dünya bankası kredisi ile 2002 Yılında susurluk Havzası(03), Gediz Havzası(05), K.Menderes Havzası(06), B. Menderes (07) ve Batıkaradeniz Havzasına DSİ ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün ortak işlettiği TEFER sistemi kurulmuştur. Bu kapsamda DSİ bu havzalara 129 adet Akım Gözlem, Göl Gözlem ve meteoroloji istasyonları kurmuş ve uydu aracılığı ile DSİ genel Müdürlüğü TEFER biriminde bu istasyonlar anlık takip edilmekte idi. Bu kapsamda bu bölgeler için Taşkın modeli oluşturulmuş (MIKE 11 modeli) ve model çalışmaları için kritik seviyeler belirlenmiş, taşkın oluşma riskine karşı mansapta kalan yerleşim birimlerinin uyarılması gerekli iken sistem 2008 yılında DSİ genel müdürlüğü tarafından işletilmemeye başlamıştır. Bu kapsamda 13. havza (Batı Karadeniz) Kastamonu bölgeye ait Bartın ilinin menbağlarında kurulan Arıt Ç.- Darıören, Kocarmak Ç.- Bartın ve Kocanaz D.- Boğazköy Akım Gözlem istasyonları Bartına gelebilecek taşkınları erken uyarı amaçlı kurulmasına rağmen son taşkında TEFER sistemi çalıştırılmadığından yöre halkı zamanında uyarılamamıştır. Yine aynı şekilde Marmara bölgesinde de halk yerinde ve zamanında uyarıda bulunulmamıştır.

Aslında sistem işletilmemektedir demek daha doğrudur. Çünkü çalışır durumda olduğu halde çalıştırılmamaktadır. Özellikle Devlet Su İşlerinde siyasal kadrolaşma ve ilgisizlikten dolayı "Erken Uyarı Sistemi" herhangi bir engel olmamasına rağmen çalıştırılmamaktadır. Erken uyarı sistemi çalıştırılmış olsaydı halkımız zarar görmeyecekti.

Ölümler önlenebilirdi. Bununla ilgili derhal gerekli soruşturma açılmasını beklemekteyiz. Görevde büyük ihmaller bulunmaktadır. Yapılan her ihmalin bedelini artık halkımız ödememelidir.

Bu bağlamda;

1. Sel afetleri yaşanan bölgede afet öncesi hangi önlemleri aldınız ve afet sonrası ne yaptınız?
2. "Erken Uyarı Sistemi" afet bölgelerinde çalışıyor muydu? Çalışıyor ise neden halk yerinde uyarılmadı?
3. "Erken Uyarı Sistemi"nde sorun olmamasına rağmen sistemi çalıştırmayanlar hakkında ne gibi soruşturma açtınız?
4. Afet bölgesine müdahale edilmesinde geç kalınmıştır. Bu geç müdahale edilmesinde Afet işleri Genel Müdürlüğü'nün kapatılmasının etkisi olmuş mudur?
5. Sel afeti yaşanan bölgede imar durumu planlı, projeli ve ruhsatlı mıydı? Bu belgeleri verenler hakkında ne gibi bir işlem yaptınız?
6. Afet yaşanan bölgede köprülerin birçoğu ve yollar çöktü. Bu işin sorumluları için ne gibi işlem yaptınız?